

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. B.** zast. Mgr. Jiřím Maškem, advokátem se sídlem Lochotínská 1108/18, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 11. 2021, č. j. 60 A 7/2020-102,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 11. 2021, č. j. 60 A 7/2020-102, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2020, sp. zn. ZN/MZP/2017/510/43, č. j. MZP/2020/ 510/1014.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí Správy Národního parku Šumava (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 5. 2017, č. j. NPS 05038/2017, SZ NPS 02162/2017/5, jímž správní orgán I. stupně shledal stěžovatele vinným ze 4 různých přestupků podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Správní orgán I. stupně stěžovateli uložil pokutu ve výši 100 000 Kč, povinnost nahradit paušální náhradu řízení ve výši 1000 Kč a provést přiměřená náhradní opatření k nápravě, a to přispět k obnovení původního, přírodě bližšího prostředí tím, že do jednoho roku po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí odstraní z předmětného pozemku, p. č. X v k. ú. H. S., všechny dodané prvky, zejména základovou desku, plastovou jímku, drenáže a objekt s pultovou střechou

a poté uveďte pozemek do původní nivelety, povrch překryje 20cm vrstvou ornice a vysází 20 ks dřevin na Šumavě autochtonních druhů, o něž bude 5 let pečovat.

[3] Původním rozhodnutím o odvolání ze dne 12. 9. 2017, sp. zn. ZN/MZP/2017/510/43, č. j. MZP/2017/510/348, žalovaný formulačně upravil výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že za nejprísněji postižitelný přestupek výslovně označil přestupek dle § 87 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny, ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil. Toto rozhodnutí o odvolání bylo rozsudkem krajského soudu ze dne 26. 7. 2018, č. j. 50 A 75/2017-79, zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud přisvědčil námitce stěžovatele ohledně nedostatečného zjištění skutkového stavu ve vztahu k jednomu z přestupků a námitce rozporující nevyčkání na rozhodnutí stavebního úřadu. Kasační stížnost žalovaného proti uvedenému rozsudku krajského soudu byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 2 As 288/2018-45, zamítnuta, neboť Nejvyšší správní soud se ztotožnil s posouzením důkazní nedostatečnosti. Nejvyšší správní soud však korigoval závěry krajského soudu v tom smyslu, že orgány ochrany přírody jsou oprávněny si otázky související s naplněním skutkových podstat přestupků posoudit samostatně. Nejvyšší správní soud zároveň upozornil na formální nedostatky ve formulaci výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[4] Sdělením žalovaného ze dne 5. 6. 2020 byl stěžovatel vyrozuměn o pokračování ve správním řízení. Napadeným rozhodnutím ze dne 7. 8. 2020 žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že částečně nahradil výrok rozhodnutí v tom smyslu, že doplnil odkazy na příslušná zákonná ustanovení a specifikaci jednotlivých skutků. Ve vztahu k přestupku dle § 87 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny žalovaný řízení zastavil. V návaznosti na to žalovaný uloženou pokutu snížil na 70 000 Kč a ve zbytku rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání se žalovaný nejprve zabýval plynutím lhůt k projednání přestupku podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném v době spáchání přestupků, a podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a následně vypořádal jednotlivé odvolací námitky.

II. Řízení před krajským soudem

[5] Stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného u krajského soudu správní žalobou, v níž argumentoval především nedostatečným zjištěním stavu věci; nedostatečným odůvodněním správních rozhodnutí; nesprávným právním posouzením pojmu „nová stavba“; porušením procesních ustanovení týkajících se provádění důkazů, zahájení řízení, dvojinstančnosti řízení, vyjádření se k podkladům rozhodnutí; jakož i nepřiměřeností uloženého nápravného opatření a likvidačním účinkem uložené pokuty. Stěžovatel požadoval, aby napadená rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně byla bez jednání zrušena. Pokud by soud tento procesní postup neshledal důvodným, stěžovatel nesouhlasil s rozhodnutím věci bez jednání. Podáním ze dne 10. 10. 2020 pak stěžovatel na dotaz soudu upřesnil, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.

[6] Usnesením ze dne 12. 11. 2020, č. j. 60 A 7/2020-63, krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek. Jednání ve věci samé bylo nařazeno na 23. 8. 2021, 13:00 hod. Písemností ze dne 2. 8. 2021 žalovaný sdělil, že úřední osoba, která za něj ve věci jedná, se v uvedenou dobu nebude moci jednání zúčastnit z důvodu lektorské činnosti, v důsledku čehož bylo

pokračování

jednání odročeno na 30. 8. 2021, 13:00 hod. Z tohoto termínu jednání se spolu se žádostí o odročení omluvil zástupce stěžovatele, a to z důvodu čerpání dovolené od 28. 8. 2021 do 4. 9. 2021, což doložil kopií potvrzení rezervace ubytování. Z následujícího termínu jednání, 13. 9. 2021, 13:30 hod., se zástupce stěžovatele taktéž omluvil a požádal o odročení, a to z důvodu kolize s hlavním líčením u Okresního soudu v Rokycanech (doloženo anonymizovanou první a poslední stranou protokolu ze dne 26. 7. 2021). V obou svých žádostech o odročení zástupce stěžovatele uvedl, že jeho klient si výslovně nepřeje jeho substituční zastoupení jiným advokátem.

[7] Podle úředního záznamu z pondělí 8. 11. 2021 (č. l. 95 soudního spisu), kdy se mělo v 13:00 hod. konat jednání ve věci, v 8:35 hod. zástupce stěžovatele telefonicky sdělil, že se nemůže zúčastnit jednání, neboť má od soboty teploty a za dvě hodiny půjde na test z důvodu podezření na onemocnění COVID-19. Téhož dne v 10:02 hod. byla do datové schránky soudu doručena písemná žádost o odročení jednání na neurčito z důvodu zdravotní indispozice zástupce stěžovatele trvající od soboty 6. 11. 2021. Zástupce stěžovatele v této žádosti uvedl, že po konzultaci s ošetřujícím lékařem byl odeslán na PCR test, k němuž se má za účelem průkaznosti výsledku dostavit dne 9. 11. 2021. Zástupce stěžovatele zároveň přislíbil, že výsledky testu sdělí soudu bez zbytečného odkladu, aby bylo možné nařít nové jednání. Krajský soud žádosti o odročení nevyhověl a jednal v nepřítomnosti stěžovatele i jeho zástupce, neboť jejich osobní účast nebyla pro projednání a rozhodnutí věci nezbytná. Krajský soud odůvodnil svůj postup tím, že zástupce stěžovatele jím tvrzené důvody pro odročení nikterak nedoložil, byť své předchozí žádosti o odročení vždy podpořil příslušnými podklady. Navíc by se jednalo již o čtvrté odročení a vzhledem k trvání indispozice od soboty 6. 11. 2021 měl zástupce stěžovatele možnost pokusit se zajistit svou substituci.

[8] Krajský soud při jednání provedl důkaz e-mailovou komunikací mezi žalovaným a správním orgánem I. stupně ohledně obvyklé výše pokut, obecněji formulovaný návrh stěžovatele na provedení důkazu veškerými rozhodnutími správního orgánu I. stupně krajský soud pro nadbytečnost zamítl. Krajský soud následně přistoupil k vyhlášení rozsudku, v němž vyhodnotil všechny žalobní námitky jako nedůvodné a žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[9] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž namítal naplnění důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel v první řadě tvrdí, že byl zkrácen na svém právu na veřejné projednání věci, což mělo dle jeho názoru za následek nezákonné rozhodnutí soudu. Podle stěžovatele je veřejně známou skutečností, že v listopadu a prosinci 2021 docházelo k zesilování epidemie onemocnění COVID-19. Praktičtí lékaři podle metodiky Ministerstva zdravotnictví postupovali tak, že pacienty s podezřením na toto onemocnění osobně nevyšetřovali, ale pouze jim telefonicky doporučili další postup a v určitých intervalech je odesílali k podstoupení PCR testu za účelem potvrzení či vyvrácení onemocnění. Do podstoupení testu byl pacient povinen zůstat v izolaci, aby neohrozil jiné osoby. Právě tímto postupem se řídil praktický lékař zástupce stěžovatele, kdy ihned první den své přítomnosti v ordinaci (v pondělí 8. 11. 2021) zakázal zástupci stěžovatele návštěvu ordinace a objednal jej na vhodný termín PCR testu, který následně zástupce stěžovatele podstoupil.

[10] Zástupce stěžovatele o těchto okolnostech informoval krajský soud nejprve telefonicky, následně písemně, přičemž odstup mezi telefonátem a písemnou žádostí o odročení byl dán zdravotními obtížemi zástupce stěžovatele. Stěžovatel dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Ads 63/2003-35, č. 445/2005 Sb. NSS, podle něhož je vadou řízení, pokud soud neodročí jednání a bez přítomnosti žalobce rozhodne ve věci samé, přestože mu byla včas doručena žádost o odročení opatřená lékařským potvrzením. Stěžovatel uvádí, že vzhledem k nakažlivosti onemocnění nebylo možné důvody žádosti doložit. Ke kasační stížnosti pak přikládá elektronickou žádanku č. X, vygenerovanou dne 8. 11. 2021, doručenou na e-mailovou adresu X. Podle názoru stěžovatele soudy měly přizpůsobit svůj procesní postup výjimečné situaci způsobené celosvětovou pandemií. Stěžovatel rovněž namítá, že vzhledem ke krátkému času se nepodařilo zajistit substituci, což dokládá potvrzeními Mgr. F. Č. a Mgr. J. H., přiloženými ke kasační stížnosti. Zároveň upozorňuje, že skutečnost, že jednání bylo několikrát odročeno již dříve, není relevantní, neboť ve všech předchozích případech byly dány vážné důvody pro odročení.

[11] Dále stěžovatel formuluje své kasační námitky ve vztahu k průběhu správního řízení (porušení pravidel vedení spisu a dokazování; neprokázání významného krajinného prvku; porušení zásady dvojinstančnosti řízení; porušení práva na vyjádření se k podkladům rozhodnutí; nesprávné právní posouzení) a námitku porušení povinnosti soudu vyzvat ke konkrétnějšímu vymezení obecně formulovaného žalobního bodu dle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zabýval jednotlivými námitkami směřujícími proti jeho postupu, příp. učiněným závěrům. K problematice nevyhovění žádosti o odročení žalovaný zdůraznil oprávněnost požadavku soudu na doložení vážných důvodů pro odročení ve smyslu § 50 s. ř. s. V závěru svého vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný poukazuje na nepravdivost stěžovatelova tvrzení, že je vlastníkem pozemku p. č. X v k. ú. H. S. Sám stěžovatel totiž tento pozemek smlouvou ze dne 26. 8. 2021 bezúplatně vložil do Soukromého svěřenského fondu ve prospěch potomků J. B., jehož správcem je pan R. S., nar. X, H. S. X, Ž. R.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod platí, že „[k]aždý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.“ Výkladem tohoto ustanovení se mnohokrát zabýval Ústavní soud, který např. v právní větě nálezu ze dne 28. 8. 2002, sp. zn. I. ÚS 729/01, publ. pod č. N 108/27 SbNU 205, zdůraznil: „Případné zásahy do základních práv nebo svobod a tedy

pokračování

i jejich omezení musí být interpretováno restriktivně a nikoliv extenzivně. Zejména je třeba respektovat zásadu, že při omezení základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a že taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena (čl. 4 odst. 4 Listiny). Jestliže tedy podle ustanovení § 101 odst. 2 o. s. ř. (poznámka: ve znění před účinností zákona č. 30/2000 Sb.) platilo, že „nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání, ani nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat v nepřítomnosti takového účastníka, přihlédne přitom k obsahu spisu a dosud provedeným důkazům“, je zřejmé, že tuto zákonnou výjimku ze základního práva zakotveného v čl. 38 odst. 2 Listiny nelze chápat způsobem rozšiřujícím.“

[16] Aplikací čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod v oblasti správního soudnictví se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005-96, č. 558/2005 Sb. NSS, kde uvedl: „Zásada bezprostřednosti soudního jednání není v čl. 38 odst. 2 větě první Listiny základních práv a svobod zakotvena samoúčelně – jejím smyslem a účelem je zajistit, aby soud přinejmenším v jedné soudní instanci s účastníkem vešel či mohl vejít (požaduje-li to účastník) v osobní kontakt a aby účastník mohl soudu bezprostředně a přímo sdělit svoji verzi toho, co je předmětem rozhodování, a poukázat na skutečnosti svědčící ve prospěch této verze, a to i v případech, že soud na základě dosud získaných informací z vyjádření účastníků a ze správního spisu má (a třeba i, jak se nakonec ukáže, oprávněně) za to, že účastník soudu žádnou relevantní informaci neposkytne. Uvedená zásada je samozřejmě akceptována v civilním i trestním soudnictví a není důvodu ji v soudnictví správním vytěšňovat.“

[17] Rozšířený senát NSS však zároveň upozornil, že „pokud účastník řízení či jeho zástupce svým chováním svoji neúčast způsobí a zaviní, a to z důvodů, které nelze omluvit“, lze právo na osobní účast na jednání soudu odeprít.

[18] O tom svědčí rovněž § 49 odst. 3 s. ř. s., dle něhož „[n]eúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50“. Odkazovaný § 50 s. ř. s., nadepsaný „Odročení jednání“, pak stanoví, že „[z] důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou“. Z citovaných zákonných ustanovení vyplývá, že k projednání a skončení věci může dojít pouze tehdy, pokud nejsou dány důvody pro odročení jednání, přičemž v souladu se shora odkazovanou judikaturou je v hraničních případech nutno posoudit věc ve prospěch umožnění přítomnosti účastníka řízení na ústním jednání.

[19] Co se týká náležitostí omluvy nutných k tomu, aby tvrzené důvody nepřítomnosti na nařízeném jednání mohly být považovány za vážné důvody ve smyslu § 50 s. ř. s., komentářová literatura (Z. Kühn, T. Kocourek, a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 414 an.) k omluvě zástupce účastníka řízení uvádí, že „[j]de-li o překážku na straně zástupce účastníka řízení, jehož předmětem činnosti je profesionální poskytování právních služeb (advokát, daňový poradce apod.), je třeba rovněž uvést, proč nelze zajistit substituta, který by při jednání zastoupil zástupce účastníka. Důvod žádosti o odročení jednání musí být vždy doložen potvrzením o skutečnosti, pro kterou je žádáno o odročení jednání (potvrzení lékaře, předvolání k jinému jednání, cestovní smlouva apod.)“. S tímto závěrem se již opakovaně ztotožnily různé senáty Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 16. 12. 2020, č. j. 1 Afs 218/2020-43, ze dne 9. 11. 2021, č. j. 2 As 405/2020-40, či ze dne 15. 3. 2022, č. j. 4 Afs 352/2021-30).

[20] Jak uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, důvodem nevyhovění žádosti zástupce stěžovatele o odročení jednání nařízeného na 8. 11. 2021 bylo nedoložení podkladů, na základě nichž by soud mohl osvědčit skutečnou existenci omluvitelných překážek týkajících se osoby zástupce stěžovatele. Stěžovatel však argumentuje, že vzhledem k mimořádné situaci zapříčiněné pandemií onemocnění COVID-19 v době omluvy nedisponoval (ani nemohl disponovat) potvrzením lékaře, jímž by mohl svou zdravotní indispozici osvědčit.

[21] Nejvyšší správní soud neshledal důvody obecně se odchýlit od požadavku, aby účastníci řízení (tím spíše pak jejich profesionální zástupci) ke své žádosti o odročení dle § 50 s. ř. s. zásadně přikládali podklady, na základě nichž může soud osvědčit skutečné naplnění tvrzených vážných důvodů. Na druhé straně je však nutno připomenout obecně známou skutečnost, že v listopadu 2021 probíhala v České republice silná vlna pandemie onemocnění COVID-19, s níž se pojilo výrazné zatížení zdravotnického systému, praktické lékaře nevyjímaje. Za účelem ochrany zdraví zdravotnických pracovníků a zároveň urychlení zpracování jednotlivých požadavků probíhala komunikace s pacienty především prostřednictvím telefonických hovorů, přičemž pacienti s podezřením na předmětné onemocnění byli za využití elektronických žádanek odesíláni na specializovaná pracoviště k odběru vzorků za účelem provedení laboratorních testů. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že za takto výjimečné situace byl postup krajského soudu, který trval na formálním doložení tvrzených skutečností, přepjatě formalistickým, obzvláště s přihlédnutím k výše uvedeným závěrům Ústavního soudu stran zákazu extenzivního výkladu omezení základních práv a svobod.

[22] Je pravdou, že zástupce stěžovatele ve své žádosti o odročení explicitně neuvedl, že se snažil zajistit svou substituci (což je v případě advokáta taktéž jeden z faktorů, jež ovlivňují důvodnost žádosti), ovšem vzhledem k tomu, že ve svých předchozích žádostech sdělil, že stěžovatel si substituční zastoupení jiným advokátem výslovně nepřeje, a zároveň v souvislosti s tím, že k jednání mělo dojít v pondělí a zdravotní problémy zástupce stěžovatele začaly v sobotu, nelze spravedlivě požadovat, aby advokát v takto krátkém čase substituci zajistil. Nejvyšší správní soud rovněž poznamenává, že v případě, kdy žádal o odročení jednání žalovaný z důvodu lektorské činnosti JUDr. V. B., této žádosti bylo bez dalšího vyhověno, aniž by k ní byly přiloženy podklady osvědčující důvodnost žádosti (viz č. l. 82 soudního spisu).

[23] K otázce několikanásobného odročení ústního jednání v této konkrétní věci Nejvyšší správní soud uvádí, že Ústavní soud ve výše citovaném nálezu ze dne 28. 8. 2002, sp. zn. I. ÚS 729/01 připustil, že soudy „*nejsou povinny akceptovat jakékoliv žádosti o odročení, neboť pak by v konkrétních případech mohlo ze strany některých účastníků řízení docházet k záměrným procesním obstrukcím.*“ Tentýž názor zastává rovněž Nejvyšší soud, který v rozsudku ze dne 17. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 2839/2008, zdůraznil, že „*důležitost důvodu, pro který účastník řízení žádá o odročení jednání, soud posuzuje vždy s přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétního případu. I když účastník řízení ve své žádosti uvádí důvod jinak způsobitý vést k závěru o odročení jednání (dalšího jednání), není soud vždy povinen takový důvod akceptovat, a to zejména tehdy, není-li využíván v souladu se smyslem a účelem ustanovení § 101 odst. 3 o. s. ř., ale k záměrným procesním obstrukcím, sledujícím především bezdůvodné protahování občanského soudního řízení a zvyšování nákladů s tím spojených;*

pokračování

uvedený právní názor platí i ve vztahu k posouzení důvodnosti omluvy ve smyslu ustanovení § 153b odst. 1 o. s. ř.“

[24] Možnost soudu bránit se proti případným obstrukcím ze strany účastníka řízení dovodil rovněž Ústavní soud v případě trestního řízení (nález ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 2448/08, č. N 106/53 SbNU 331) a v neposlední řadě též Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku rozšířeného senátu NSS č. j. 2 Afs 5/2005-96, jehož právní věta zní: *„Požádá-li účastník před zahájením jednání o jeho odročení z důvodu pracovní neschopnosti, kterou osvědčí, a z okolností případu, zejména z účastníkovy dosavadního chování, zároveň není patrné, že omluva je motivována snahou prodlužovat soudní řízení, soud jednání odročí, neboť v daném případě jde o důležitý důvod ve smyslu § 50 s. ř. s.“*

[25] Jak vyplývá z výše uvedeného, opakované žádosti o odročení jednání, byť podávané ze zdánlivě legitimních důvodů, lze vyhodnotit jako obstrukční jednání a nadále jim nevyhovovat. Tak tomu může být obzvlášť v případě, kdy účastníkovi řízení svědčí odkladný účinek, jako tomu bylo v nyní projednávané věci. Pokud však soud dospěje k závěru, že žádost účastníka řízení o odročení jednání je obstrukční, musí tuto skutečnost explicitně uvést a pečlivě odůvodnit, jaké nestandardní okolnosti konkrétního případu jej k takovému závěru vedou. Prostá skutečnost, že na straně daného účastníka či jeho zástupce došlo k důvodům pro odročení opakovaně, může být způsobena pouhou náhodou a nemusí bez dalšího nutně znamenat, že jde o obstrukční jednání, jehož důsledkem by mělo být faktické odeprání osobní přítomnosti účastníka řízení či jeho zástupce na ústním jednání. Krajský soud v projednávaném případě takové odůvodnění neformuloval, ze spisového materiálu není rovněž patrné, že by účastníka řízení jakýmkoli způsobem upozornil na své pochybnosti stran důvodnosti předchozích omluv z jednání spojených se žádostmi o odročení. V takové situaci se nevyhovění žádosti o odročení (zvláště s přihlédnutím k výjimečné situaci probíhající pandemie) jeví jako překvapivé a neakceptovatelné.

[26] Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného odůvodnění upozorňuje, že mimořádná situace v podobě pandemie sice představuje dostatečně vážnou okolnost, která omezuje možnosti žadatele doložit pravdivost svých tvrzení ihned v okamžiku podání žádosti, nezbavuje však žadatele povinnosti svá tvrzení doložit alespoň dodatečně, a to dostatečně přesvědčivě. Pokud by bylo žádosti vyhověno, avšak následně nebylo prokázáno faktické naplnění předestřených vážných důvodů, tato skutečnost by již jednoznačně svědčila o obstrukčním jednání daného účastníka řízení (resp. jeho zástupce), s veškerými negativními důsledky pro případné budoucí žádosti o odročení.

[27] Jak vyplývá z výše uvedeného, řízení před krajským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Vzhledem k tomu, že již uvedený důvod postačuje na zrušení napadeného rozsudku a zároveň nelze předjímat další průběh řízení před krajským soudem, není na místě zabývat se zbylými kasačními námitkami.

V. Závěr a náklady řízení

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[29] V dalším řízení je krajský soud vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.); současně v novém rozhodnutí o věci rozhodně rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. října 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu